

Nyheter om EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ NR 21 JUNI 2002

EU förstärker flyktingmur

I slutet av maj gjorde Tysklands förbundskansler Gerhard Schröder och Frankrikes president Jacques Chirac ett gemensamt utspel i Paris. De kräver att EU-toppmötet i Sevilla (21 och 22 juni) som en högsta prioritet ska diskutera skärpta yttre gränskontroller och hårdare tag mot organiserad människosmuggling.

Chirac sa att de förslag som de båda ländernas inrikesdepartement diskuterar och som ska läggas fram i Sevilla bland annat rör bekämpning av människosmuggling och skärpt spaning efter invandrare som tagit sig in olagligt i EU-länderna. Ett annat förslag är att EU:s bistånd till fattiga länder koncentreras på att skapa jobb så att folk i dessa länder får mindre anledning att emigrera. Schröder och Chirac ansluter sig med sitt utspel till Tony Blairs tidigare initiativ. I ett öppet brev till José Maria Aznar, Spaniens premiärminister och EU:s ordförande, begär Tony Blair att frågorna om den illegala invandringen ska sättas överst på toppmötets dagordning.

Enligt Blair måste brådskande åtgärder vidtas för att stärka gränskontrollerna. Dessutom önskar han en tuffare attityd gentemot länder utanför EU som låter människosmugglarna operera (som exempelvis Turkiet och Jugoslavien). Här ska EU använda handels- och biståndspolitikerna för att lägga press på sådana länder, anser den brittiske premiärministern. I en intern promemoria till Tony Blair, som läckt ut i The Guardian, leker man med tanken att sätta in brittiska krigsfartyg i Medelhavet för att stoppa smuggelbåtarna, flygvapnet för att massivt transportera tillbaka illegala invandrare och införa skärpta visumregler.

Invandringspolitikerna kommer att lyftas fram som den viktigaste frågan på dagordningen under EU-toppmötet i Sevilla. Det uttalade José Maria Aznar när han annandag pingst träffade Tony Blair i London. Både Aznar och Blair krävde att EU-länderna vid det kommande toppmötet i Sevilla ska enas om en serie av beslut som reglerar invandringen. Det gäller bland annat gemensamma asylregler, men främst

hur den så kallade illegala invandringen ska stoppas. De båda ansåg att unionen måste stärka den yttre gränskontrollen, att regler ska upprättas om att sända tillbaka illegala invandrare och hur angränsande länder som släpper igenom illegala invandrare till EU-länderna ska kunna bestraffas. Länder i tredje världen ska tvingas att ta tillbaka sina egna medborgare när de nekats uppehållstillstånd i unionen. Det ska ske genom att bistånd dras in för stater som vägrar. Dessutom ska EU:s ekonomiska stöd till grannländer stängas av om de låter illegala invandrare passera genom sitt territorium.

Framgångarna för ytterlighetshögern i en rad EU-länderna är ett skäl till att frågorna nu toppar EU:s dagordning. Flera länder har redan vidtagit egna åtgärder. I Italien ska personer utanför EU-kretsen lämna fingeravtryck. Danmark har röstat igenom en hårdare lagstiftning. Storbritannien stänger möjligheten för

asylsökande att skjuta upp avvisningen genom att överklaga. De partier som ska ta över i Holland tänker också ompröva sina invandringslagar.

Sverige tillhör de länder som officiellt är bekymrade över de hårdnade tongångarna i den europeiska flyktingpolitiken. Inte minst har regeringen Persson riktat skarp kritik mot de nya, hårda flyktinglagar som Danmarks statsminister Anders Fogh Rasmussen drivit igenom med stöd av högerpopulisten Pia Kjaersgaard. Den nya lagarna börjar gälla den 1 juli och säger bland annat att flyktingar i Danmark ska kunna få permanent uppehållstillstånd först efter att ha bott sju år i landet.

Förslagen som nu diskuteras inom EU ligger helt i linje med den danska högerregeringens hårdföra attityd mot flyktingar. Och efter toppmötet i Sevilla tar Danmark över ordförandeklubban i EU. Fogh Rasmussen har redan i förväg aviserat att asyl- och flyktingpolitik blir en prioriterad fråga.

Tyskland skärper visumkontrollen

Tyskland tänker skärpa visumkontrollen för medborgare från 22 länder, skriver veckotidskriften Der Spiegel. På den hemliga listan som utarbetats av tyska inrikesdepartementet och UD finns bland annat länder som Afghanistan, Egypten, Pakistan, Nordkorea och Saudiarabien, skriver Der Spiegel.

Enligt de nya reglerna ska underrättelse-tjänsten vid den tyska ambassaden i respektive land förhöra personer som vill ha inresevisum till Tyskland. Myndigheterna överväger också att ta fingeravtryck på alla visumansökare från de 22 länderna.

Madrid skärper invandringslagar

Även Spanien planerar nu att skärpa lagstiftningen som rör invandring. Inrikesminister Mariano Rajoy vill bland annat förlänga fängelsestraffen för dem som smugglar in folk i landet illegalt. För närvarande är maximistraffet fem år, framöver ska minst åtta år gälla. Vidare skärps reglerna för anhöriginvandring, uppgav Rajoy. Det ska också bli svårare att få asyl.

Det blir tredje gången på lika många år som invandringslagarna ändras i Spanien.

Britter vill tvinga iväg flyktingar

Storbritannien ska börja deportera asylsökande flyktingar som fått ett första avslag. De som fått avslag ska antingen skickas till sitt hemland eller, om det är olämpligt, till ett "säkert" land som flyktingen rest genom på vägen.

Det är ytterligare en skärpning av den brittiska flyktingpolitiken som bland annat innehåller särskilda läger för flyktingar. Labourregeringens hårdare tag har fått stöd av det konservativa partiet, men kritiserats av liberalerna och av rättighetsorganisationen Immigration Advisory Service.

Lättare utvisa invandrare i Italien

I Italien antog parlamentet i början av juni en ny skärpt lagstiftning för invandring, som i september lades fram gemensam av Umberto Bossi, Lega Nord och Gianfranco Fini, Alleanza Nazionale. Lagen, som av Fini beskrivs som "hård men rättvis", ska göra det lättare att utvisa illegala invandrare. Även Italiens statschef, president Carlo Azeglio Ciampi, talar om Italiens "begränsade förmåga att ta emot" invand-

EU-ledarna diskuterar gemensam gränspolis för hela unionen

Vid EU-toppmötet i Sevilla till midsommar kommer även en italiensk rapport om "inrättande av en europeisk gränspolis" att ligga på bordet. Den ska ha operativa befogenheter och kunna gripa och förhöra personer som kommer till EU-länderna.

Redan i slutet av maj behandlades rapporten på ett möte i Rom, dit Silvio Berlusconi regering justitiedepartementet från de femton EU-staterna och de tretton kandidatländerna.

Italien anser sig hårdare drabbat av illegal invandring än något annat EU-land. Därför vill Berlusconi högerregering att EU gemensamt ska ta ansvar för att täta unionens yttre gränser. Även EU-kommissionen har förespråkat en europeisk gränspolisstyrka. Kommissionen föreslår åtgärder i tre steg. I det första steget ska EU-länderna enas om en "handbok" med regler, som inte behöver vara lagar, om hur gränserna ska

bevakas, hur personkontrollen för resande ska gå till och vilket samarbete man ska ha med unionens grannländer. I det andra steget ska bindande gemensamma normer antas om hur gränserna ska kontrolleras och regler om utbyte av information och samarbete mellan EU-ländernas gränsövervakande myndigheter. I det tredje steget ska samarbetet mellan ländernas gränstyrkor ha gått så långt att de skulle kunna förenas i en av EU delvis finansierad europeisk gränspolis med operativa befogenheter i hela unionen.

Tyskland, som redan har särskilda polisstyrkor för gränsskyddet, har välkomnat förslaget. Sverige avvisar däremot förslaget om en framtida gemensam gränspolis för EU. Gränskontrollerna är själva kärnan i en nationalstat. Men vad man kan tänka sig är mer samarbete kring gränskontrollerna, menar Göran Persson.

rare och uppmanar länder bland annat i Nordafrika att hjälpa Italien.

Illegala invandrare utvisas

EU-kommissionen presenterade i samband med rådsmöte med EU-ländernas inrikes- och justitieministrar i slutet av april, en lägesrapport i en så kallad grönbok om gjorda utvisningar av illegala invandrare. Enligt rapporten hade 324.206 personer som kommit illegalt till EU sänts tillbaka till sina ursprungsländer under 1999, av dessa 78.273 med på att återvända frivilligt. Under 2000 sändes 367.522 personer tillbaka, varav 87.628 gjorde det frivilligt.

Hälften så många flyktingar

FN:s flyktingkommissariat, UNHCR, varnar för den "överhettade" flyktingdebatten i EU. – Om man tittar på statistiken så finns det mycket lite stöd för den spridda uppfattningen i flera europeiska länder att de översvämmas av falska asylsökande. Sådana uttalanden är felaktiga och missvisande, säger Rupert Colville till nyhetsbyrån IPS. Enligt UNHCR är antalet mottagna flyktingar i Europa betydligt mindre i dag än för tio år sedan. Ungefär hälften så många. Under 2000 sökte 374.530 människor asyl i EU, jämfört med 675.460 under 1992. Flyktingströmmarna styrs också enligt UNHCR av konflikter, och de höga siffrorna

i 1990-talets början berodde på kriget i Kroatien och Bosnien.

Ny databas ska hindra asylsökande

EU-ländernas inrikes- och justitieministrar har ställt sig bakom den plan för att förhindra illegal invandring som kommissionen och det spanska ordförandeskapet lagt fram. Planen ska bana vägen för en ny databas där alla viseringar som utfärdas i unionen ska lagras, gemensamma konsulerkontor i tredje land och upprättandet av regler för utvisning och hemsändning av illegala invandrare. Databasen ska bl.a. hindra asylsökande som fått avslag i ett EU-land att söka visum i ett annat EU-land.

Sverige blev överkört

Sverige har de senaste åren medverkat till flera skärpningar av asylpolitiken. Ett exempel är införandet av transportöransvar för flygbolag och rederier, som innebär att privata bolag måste göra myndigheternas jobb genom att kontrollera pass och visum på passagerare. När EU nyligen beslutade om en gemensam lägsta nivå för hur flyktingar som kommit in i EU ska behandlas blev Sverige överkört. Standarden för rätt till ekonomiskt stöd, skola åt asylsökandes barn och annat sattes på en mycket låg nivå.

NYHETER OM EU UTGES EN GÅNG I MÅNADEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: INGELA MÅRTENSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GOSTA.TORSTENSSON@TELIA.COM.

PRENUMERATION: ENSKILDA PERSONER 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR.

DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, BOX 311 24, 400 32 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGONET.SE.